فصلنامهٔ علمی تخصصی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی،درمانی کرمانشاه
دانشکده علوم توانبخشی

پیام جلد

جریان زندگی

فصلنامه علمی تخصصی علوم توانبخشی

در این شماره می‌خوانید...

- پیام سردبیر
- اخبار دانشکده
- مصاحبه با دکتر بزرگمهر
- پژوهش؛ مسیر دانستن
- تجربه قبولی کنکور
- دستانی که امید را لمس می‌کنند
- هوش مصنوعی و توانبخشی
- شعر: برای آن‌که دوباره برخیزد

شماره سیزده · تابستان ۱۴۰۵

دانشکده علوم توانبخشی

شناسنامه مجله

فصلنامه علمی تخصصی جریان زندگی

شماره سیزدهم، تابستان ۱۴۰۵

دانشکده علوم توانبخشی

مدیر مسئول
دکتر سهیلا عباسی

سردبیر
هومن رحمانی

گرافیست و صفحه‌آرا
آروین شریفی

تشکر ویژه

از تمامی اساتید گرامی، اعضای محترم هیئت علمی دانشکده علوم توانبخشی و دانشجویان عزیزی که با ارسال مطالب، نقد، بررسی و همراهی همیشگی‌شان، در تهیه و انتشار این شماره از فصلنامه جریان زندگی با ما همکاری داشتند، صمیمانه سپاسگزاریم. بدون حضور و حمایت علمی و معنوی شما، تحقق این مسیر امکان‌پذیر نمی‌بود.

پیام سردبیر

شماره ۰۱ · پاییز ۱۴۰۴

جریان زندگی

از دل دانشکده، برای آینده‌ی توانبخشی

هومن رحمانی
سردبیر
دانشجوی ترم هفتم فیزیوتراپی

آروین شریفی
گرافیست
دانشجوی ترم هفتم فیزیوتراپی

«این مجله، صدای تک‌تک ماست؛ جایی که افکار رنگ می‌گیرند و ایده‌ها شکل می‌گیرند. در این مسیر، تلاش کردیم مرزهای دانش و هنر را کنار هم ببینیم و روایتی بسازیم که از دلِ دانشگاه، اما برای همه باشیم.»

«این شماره‌ی نخست، گامی کوچک از یک مسیر بزرگ است. مسیری که امیدواریم با همراهی شما، به فضایی برای گفت‌وگو، اندیشه و خلاقیت تبدیل شود. هدف ما ساختن پلی است میان دانشآموزان، دانشجویان، اساتید و جامعه؛ پلی که در آن، تجربه‌ها به اشتراک گذاشته شوند و صداهای نو به گوش برسند.»

> *«آینده‌ی توانبخشی، در دست‌های امروز ما شکل می‌گیرد.»*

— هومن رحمانی، سردبیر

فیزیوتراپی · کاردرمانی · گفتاردرمانی

اخبار مهم دانشکده توانبخشی

مهر ۱۴۰۴

«در شماره‌ی نخست فصلنامه جریان زندگی، نگاهی به مهم‌ترین رویدادهای اخیر دانشکده توانبخشی انداخته‌ایم؛ از پیوستن اعضای هیئت علمی جدید تا برگزاری موفق امتحانات نیمسال.»

۱

مهر ۱۴۰۴ گروه‌های آموزشی

پیوستن چهار عضو هیئت علمی جدید به دانشکده توانبخشی

«در راستای توسعه ظرفیت‌های آموزشی و علمی دانشکده توانبخشی و با هدف تقویت گروه‌های آموزشی، چهار عضو هیئت علمی جدید به جمع خانواده دانشگاهی دانشکده توانبخشی پیوستند. در گروه فیزیوتراپی، دکتر علی بزرگمهر و دکتر ابراهیم رمضانی به جمع اعضای هیئت علمی این گروه اضافه شدند. همچنین دکتر فاطمه برومند به گروه کاردرمانی و دکتر امیر اعتمادی‌مجد به گروه بینایی‌سنجی پیوستند. حضور اعضای هیئت علمی جدید، ضمن افزایش ظرفیت آموزشی گروه‌ها، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و بالینی و ارائه خدمات تخصصی‌تر به دانشجویان و جامعه باشد.»

فیزیوتراپی: دکتر بزرگمهر | دکتر رمضانی | کاردرمانی: دکتر برومند | بینایی‌سنجی: دکتر اعتمادی‌مجد

۲

خرداد ۱۴۰۴ معاونت آموزشی

برگزاری موفق امتحانات نیمسال اول و دوم تحصیلی

«امتحانات پایان نیمسال‌های اول و دوم سال تحصیلی با برنامه‌ریزی و هماهنگی واحدهای مختلف دانشکده و با موفقیت برگزار شد. فرآیند برگزاری آزمون‌ها با همکاری معاونت آموزشی، مدیران و اعضای گروه‌های آموزشی، کارشناسان آموزش و سایر کارکنان دانشکده انجام گرفت و دانشجویان رشته‌های مختلف توانبخشی در آزمون‌های پایان نیمسال شرکت کردند. دانشکده توانبخشی از تلاش و همکاری تمامی اعضای هیئت علمی، کارشناسان و کارکنانی که در برنامه‌ریزی و اجرای امتحانات مشارکت داشتند، قدردانی می‌کند.»

گفت‌وگو با دکتر علی بزرگمهر

عضو هیئت علمی جدید گروه فیزیوتراپی

«دکتر علی بزرگمهر، عضو هیئت علمی جدید گروه فیزیوتراپی دانشکده توانبخشی، مسیر تحصیلی خود را در دانشگاه علوم پزشکی ایران آغاز کرد. در ادامه با او درباره مسیر دانشگاهی، نگاهش به آموزش و آینده‌ی فیزیوتراپی گفت‌وگو کردیم.»

دکتر علی بزرگمهر

عضو هیئت علمی گروه فیزیوتراپی

- مقطع کارشناسی: دانشگاه علوم پزشکی ایران
- کارشناسی ارشد: دانشگاه جندی شاپور اهواز
- دکترای تخصصی: دانشگاه علوم پزشکی ایران
- سابقه همکاری آموزشی: ۵ سال

؟ لطفاً خودتان را معرفی کنید و درباره مسیر تحصیلی و حرفه‌ای خود بگویید.

من علی بزرگمهر هستم و افتخار دارم که به‌عنوان عضو هیئت علمی جدید به گروه فیزیوتراپی دانشکده توانبخشی پیوسته‌ام. مسیر تحصیلی و حرفه‌ای من از مقطع کارشناسی در دانشگاه علوم پزشکی ایران شروع شد و در مقطع ارشد در دانشگاه جندی شاپور اهواز بودم. دوباره برای دوره دکترای تخصصی به دانشگاه علوم پزشکی ایران برگشتم. از حدود ۵ سال پیش پس از اتمام دکترا با دانشکده همکاری داشته‌ام.

؟ چه عاملی باعث شد مسیر دانشگاهی را انتخاب کنید؟

آموزش برای من همیشه فراتر از انتقال اطلاعات بوده است. زمانی که یک دانشجو بتواند یک مفهوم را به‌درستی درک کند و آن را در محیط بالینی به کار بگیرد، احساس می‌کنم بخشی از رسالت حرفه‌ای خود را انجام داده‌ام.

؟ حوزه تخصصی و پژوهشی خود را چگونه دنبال خواهید کرد؟

تلاش من این است که فعالیت‌های پژوهشی در کنار نیازهای واقعی حوزه بالین قرار گیرد. پژوهش زمانی بیشترین ارزش را دارد که بتواند به یک سؤال واقعی پاسخ دهد و به بهبود کیفیت زندگی بیماران کمک کند.

؟ آینده فیزیوتراپی را با هوش مصنوعی چگونه می‌بینید؟

فناوری و هوش مصنوعی در آینده نقش پررنگ‌تری در فیزیوتراپی خواهند داشت؛ از آموزش و ارزیابی تا تحلیل داده‌ها و شخصی‌سازی برنامه‌های توانبخشی. اما فناوری جایگزین فیزیوتراپیست نمی‌شود، بلکه ابزار قدرتمندی در دست درمانگر است.

؟ چه انتظاری از دانشجویان دارید؟

کنجکاو باشند، سؤال بپرسند و به مطالب کلاس اکتفا نکنند. یک فیزیوتراپیست خوب باید یادگیرنده‌ای همیشگی باشد.

؟ اگر بخواهید حضور خود را در یک جمله توصیف کنید؟

«پیوستن به دانشکده توانبخشی را فرصتی برای یادگیری، همکاری و سهیم شدن در ساختن آینده‌ای بهتر برای فیزیوتراپی می‌دانم.»

پژوهش؛ مسیر دانستن، نوآوری و پیشرفت

مقاله علمی

ف.د
ارائه شده از
دکتر فاطمه دارابی

مقدمه

«پژوهش یکی از مهم‌ترین پایه‌های توسعه علمی و پیشرفت جوامع است. اهمیت پژوهش برای دانشجویان تنها به انجام پروژه‌های درسی محدود نمی‌شود. پژوهش به دانشجو می‌آموزد چگونه سؤال درست مطرح کند، منابع معتبر را شناسایی کند و داده‌ها را به شیوه‌ای علمی تحلیل کند.»

«پژوهش علمی با تکیه بر روش‌مندی، شواهد و قابلیت بررسی نتایج، ابزاری قدرتمند برای دستیابی به دانش قابل اعتماد است. تقویت فرهنگ پژوهش در دانشگاه می‌تواند دانشجویان را برای مواجهه آگاهانه‌تر با مسائل علمی، اجتماعی و حرفه‌ای آماده کند.»

«پژوهش بنیادی با هدف گسترش مرزهای دانش انجام می‌شود، در حالی که پژوهش کاربردی بر حل مسائل واقعی تمرکز دارد. همچنین پژوهش‌ها ممکن است کمی یا کیفی باشند.»

انواع مطالعات پژوهشی

۱. **مطالعات توصیفی** – توصیف وضعیت موجود بدون بررسی علت و معلولی.

۲. **مطالعات تحلیلی** – بررسی ارتباط میان عوامل مختلف.

۳. **مطالعات تجربی** – بررسی تأثیر یک مداخله بر نتیجه.

۴. **مطالعات مشاهده‌ای** – بررسی پدیده در شرایط طبیعی.

۵. **مطالعات مقطعی** – جمع‌آوری اطلاعات در یک مقطع زمانی.

۶. **مطالعات طولی** – بررسی یک گروه در طول زمان.

۷. **مطالعات کیفی و کمی** – کمی: داده‌های عددی. کیفی: درک عمیق تجربیات.

«پژوهش را می‌توان جست‌وجوی آگاهانه برای یافتن پاسخ‌های بهتر دانست؛ جست‌وجویی که با یک سؤال آغاز می‌شود و به تغییری مؤثر منجر می‌شود.»

تجربه قبولی در کنکور ارشد فیزیوتراپی

گفت‌وگو با دانشجو

«مریم امدادی، دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان است که در سال ۱۴۰۴ در آزمون کارشناسی ارشد قبول شد. در این گفت‌وگو، تجربه مطالعه، منابع و نکات کلیدی موفقیت خود را برای داوطلبان به اشتراک گذاشته است.»

مریم امدادی

دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیوتراپی

- دانشگاه: علوم پزشکی زاهدان
- سال قبولی: ۱۴۰۴
- معدل کارشناسی: ۱۶.۱۷
- مدت آماده‌سازی: ۱۰ ماه

ام‌ام‌تی	الکتروتراپی	بیومکانیک	ارتز و پروتز	تمرین‌درمانی	فیزیوتراپی بیماری‌ها	زبان
۸۰٪	۵۰٪	۳۶٪	۲۶٪	۴۷٪	۵٪	۵۱٪

؟ منابع مطالعاتی شما چه بود؟

از مجموعه توان استفاده کردم. ویدیوها و جزوه‌ها را کامل مطالعه کردم و چندین بار مرور داشتم. مهم‌ترین کار: بررسی سؤالات کنکور ۱۰ تا ۱۵ سال اخیر به‌صورت گزینه‌به‌گزینه و یادداشت نکات.

؟ مهم‌ترین درسی که گرفتید؟

نحوه مطالعه «فیزیوتراپی در بیماری‌ها» برای من درس مهمی بود. سؤالات را خیلی زود حل کرده بودم و تا کنکور فراموش کردم. توصیه: سؤالات سال‌های گذشته را فقط یک‌بار حل نکنید؛ در فاصله‌های زمانی مختلف مرور کنید.

؟ برنامه مطالعاتی شما چگونه بود؟

روزانه میانگین ۵ ساعت مطالعه داشتم. در روزهای تعطیل بیشتر و در روزهای کارآموزی کمتر. اما حداقل ۲ ساعت را در همه روزها حفظ می‌کردم. از شهریور ۱۴۰۳ تا خرداد ۱۴۰۴ ادامه دادم.

؟ توصیه نهایی شما؟

منبع مشخص، مرور چندباره، بررسی دقیق سؤالات گذشته، استمرار روزانه و مدیریت صحیح ریسک در جلسه کنکور.

«مهم‌تر از اینکه هر روز ساعت زیادی درس بخوانم، حفظ استمرار مطالعه بود.»

فیزیوتراپی در جهان

مقاله انگلیسی · دانشجویان بین‌الملل

آنچه یک فیزیوتراپیست عالی می‌سازد

این مقاله به‌زبان انگلیسی و ویژه‌ی دانشجویان بین‌الملل تنظیم شده است.

1. Beyond Knowledge: The Human Side

A great physiotherapist needs strong scientific knowledge, but knowledge alone is not enough. Every patient is different. Two people with the same diagnosis may experience completely different levels of pain, disability, fear, and expectations. Empathy, patience, respect, and active listening can make a significant difference in the therapeutic relationship.

2. Clinical Reasoning: Think Before You Treat

Modern physiotherapy is not simply about selecting an exercise. Physiotherapists need to ask: What is causing this patient's problem? What should be assessed? Which treatment is most appropriate? Clinical reasoning transforms physiotherapy into a process of thoughtful clinical decision-making.

3. Communication: Every Patient Has a Story

Good communication is one of the most powerful tools in rehabilitation. Effective communication means listening carefully, explaining complex concepts in simple language, respecting the patient's concerns, and involving the patient in decision-making.

4. Evidence-Based Practice

A great physiotherapist should critically evaluate scientific evidence and integrate it with clinical expertise and patient preferences. Evidence-based practice is a bridge between research and real-life

5. Cultural Competence

Physiotherapy is becoming increasingly international. Cultural awareness means being open-minded and understanding that patients may have different beliefs about health, pain, disability, and recovery.

6. Teamwork: Rehabilitation Is a Team Effort

Successful rehabilitation rarely depends on one healthcare professional. Physiotherapists work alongside physicians, occupational therapists, speech and language therapists, nurses, psychologists, nutritionists.

7. Lifelong Learning

Perhaps one of the most important characteristics of a great physiotherapist is the willingness to keep learning. Graduation is not the end of education. It is the beginning of professional development.

دستانی که امید را لمس می‌کنند

روایتی از بخش NICU

روایتی از تجربه‌ی آموزش فیزیوتراپی در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان (NICU)؛ جایی که هر لمس، بار مسئولیتی بزرگ به دوش می‌کشد و هر تصمیم، می‌تواند مسیر زندگی یک نوزاد را دگرگون کند.

دکتر سهیلا عباسی

عضو هیئت علمی گروه فیزیوتراپی

بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان

پشت درِ بخش NICU همیشه چشم‌هایی منتظرند؛ چشم‌های مادران و پدرانی که امید و اضطراب را همزمان در آغوش گرفته‌اند. هر بار که همراه دانشجویانم وارد بخش می‌شوم، ترس و عشق را در نگاهشان می‌بینم. ترس از لمس بدن کوچک و نحیف نوزادی که هنوز برای زندگی می‌جنگد، و عشق به فرشته‌ای که تمام دنیای یک خانواده است.

گاهی پیش از ورود، چند ثانیه مکث می‌کنم. نه از ترس دستگاه‌ها و صداهای آشنا، بلکه از سنگینی امیدی که خانواده‌ها به ما سپرده‌اند. در آن لحظات به حرفه‌ام فکر می‌کنم؛ به اینکه چقدر خوشبختم که می‌توانم درمانی را انجام دهم و به دانشجویانم بیاموزم که شاید نتیجه‌اش بازگشت یک نوزاد به آغوش خانواده‌اش باشد.

البته این مسیر با استرس همراه است. هر لمس، هر تصمیم و هر آموزش، مسئولیتی بزرگ بر دوش ما می‌گذارد. اما وقتی روزی می‌رسد که نوزادی از میان دستگاه‌ها و مراقبت‌های ویژه راهی خانه می‌شود، می‌فهمم که چرا این شغل را انتخاب کرده‌ام.

> *آن روزها بیش از همیشه به قدرت دستان انسان ایمان می‌آورم؛ دستانی که با دانش و عشق همراه شده‌اند و گاهی می‌توانند فرشته‌ای کوچک را به خانواده‌اش بازگردانند.*

— دکتر سهیلا عباسی

پوشش حرفه‌ای؛ بخشی از هویت و اخلاق حرفه‌ای

۲۱ تیر · روز عفاف و حجاب

مقدمه

محیط دانشگاه، تنها محل کسب دانش و مهارت نیست؛ بلکه فضایی برای شکل‌گیری هویت حرفه‌ای دانشجویان و آماده‌شدن آنان برای ورود به جامعه و محیط کار است. در رشته‌های علوم توانبخشی، این موضوع اهمیت بیشتری پیدا می‌کند؛ چراکه دانشجویان از سال‌های نخست تحصیل با بیماران، مراجعان و خانواده‌های آنان در ارتباط هستند.

کارآموزی؛ فرصتی برای تمرین حرفه‌ای بودن

دوره کارآموزی یکی از مهم‌ترین مراحل آموزش دانشجویان علوم توانبخشی است. حضور در محیط کارآموزی با پوشش مناسب، کارت شناسایی، رعایت بهداشت فردی، ظاهر آراسته و رفتار محترمانه، بخشی از همان حرفه‌ای‌گری است که انتظار می‌رود دانشجو در آینده به‌عنوان یک درمانگر داشته باشد.

هویت حرفه‌ای فراتر از پوشش است

هویت حرفه‌ای تنها با نوع پوشش شکل نمی‌گیرد. یک دانشجوی حرفه‌ای کسی است که در کنار رعایت پوشش مناسب، به حریم خصوصی بیمار احترام می‌گذارد، با کرامت و احترام رفتار می‌کند، شنونده خوبی است، مسئولیت‌پذیر است و دانش خود را به‌طور مداوم به‌روز می‌کند.

دانشگاه؛ تمرین برای آینده

آنچه دانشجو در محیط دانشگاه و کارآموزی تمرین می‌کند، در آینده به بخشی از شخصیت حرفه‌ای او تبدیل خواهد شد. رعایت اصول پوشش و آراستگی، توجه به بهداشت فردی، احترام به محیط آموزشی و درمانی و رعایت شأن بیمار، همگی بخشی از آمادگی برای ورود به حرفه‌ای هستند که محور اصلی آن انسان است.

روز عفاف و حجاب، فرصتی برای یادآوری این نکته که پوشش حرفه‌ای، در کنار اخلاق، دانش و مهارت، بخشی از مسئولیت ما در قبال بیماران و مراجعان است.

بیاییم دانشکده را به فضایی تبدیل کنیم که علم، اخلاق، احترام و کرامت انسانی در کنار هم دیده شوند.

روز ملی فیزیوتراپی گرامی باد

۲ مرداد

دوم مردادماه، روز ملی فیزیوتراپی، فرصتی ارزشمند برای گرامیداشت جایگاه فیزیوتراپیست‌ها و نقش مؤثر آنان در ارتقای سلامت، پیشگیری از ناتوانی و بهبود کیفیت زندگی افراد است. به همین مناسبت، مراسم گرامیداشت روز ملی فیزیوتراپی با حضور ریاست محترم دانشکده، معاونین، اعضای هیئت علمی، مربیان و دانشجویان دانشکده توانبخشی برگزار شد.

این مراسم فرصتی برای گردهمایی خانواده فیزیوتراپی و قدردانی از تلاش‌های ارزشمند استادان، مربیان، دانشجویان و تمامی افرادی بود که در مسیر آموزش، درمان، پژوهش و توسعه حرفه فیزیوتراپی فعالیت می‌کنند.

در این برنامه، ضمن تبریک روز ملی فیزیوتراپی، از تعدادی از مربیان و دانشجویان به پاس تلاش‌ها، فعالیت‌های علمی و آموزشی و مشارکت مؤثر آنان در برنامه‌های گروه فیزیوتراپی تقدیر و تجلیل به عمل آمد.

> روز فیزیوتراپی یادآور حرفه‌ای است که در آن دانش، مهارت، صبوری و ارتباط انسانی در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند تا به بازگشت توانایی، استقلال و کیفیت زندگی افراد کمک کنند.

این روز را به تمامی فیزیوتراپیست‌ها، اعضای هیئت علمی، مربیان، دانشجویان و خانواده بزرگ فیزیوتراپی صمیمانه تبریک می‌گوییم و برای همه این عزیزان، سربلندی و موفقیت در مسیر خدمت به سلامت جامعه آرزومندیم.

دوم مرداد، روز ملی فیزیوتراپی گرامی باد.

از کربلا تا امروز

روایت انسان، ایستادگی و بازگشت به زندگی

مقدمه

محرم، تنها یادآور یک واقعه تاریخی نیست؛ روایت انسانی است که در سخت‌ترین شرایط، میان آسودگی و مسئولیت، سکوت و حقیقت و ماندن و ایستادن، راهی را انتخاب کرد که قرن‌ها بعد همچنان الهام‌بخش انسان‌هاست.

عاشورا، روایت ایستادگی در برابر نادرستی، وفاداری، فداکاری و حفظ کرامت انسانی است. امام حسین(ع) و یارانش در کربلا نشان دادند که گاهی ارزش یک انتخاب، نه به آسانی مسیر، بلکه به بزرگی آرمانی است که برای آن انتخاب شده است.

تاسوعا نیز یادآور جوانمردی و وفاداری حضرت ابوالفضل العباس(ع) است؛ نمادی از وفاداری، مسئولیت‌پذیری و ایستادن در کنار دیگران حتی در دشوارترین لحظات.

اربعین؛ قدم‌هایی به سوی یک معنا

اما داستان کربلا با عاشورا پایان نمی‌یابد. اربعین، ادامه یک روایت است؛ روایت زنده ماندن یک پیام. میلیون‌ها انسان در مسیر اربعین، با وجود دشواری راه، خستگی و رنج، قدم برمی‌دارند تا یادآور شوند که برخی مسیرها فقط با پا طی نمی‌شوند؛ با ایمان، اراده و عشق پیموده می‌شوند.

کربلا و معنای «توانستن»

شاید برای خانواده علوم توانبخشی، یکی از زیباترین مفاهیمی که می‌توان از این ایام برداشت کرد، مفهوم توانستن باشد. در توانبخشی، گاهی یک حرکت کوچک برای یک بیمار، معنایی بسیار بزرگ دارد؛ نخستین قدم پس از یک آسیب، توانایی دوباره گرفتن یک شیء، بازگشت به فعالیت‌های روزمره.

از ایستادن در کربلا تا ایستادن دوباره

برای یک فیزیوتراپیست، کاردرمانگر، گفتاردرمانگر یا بینایی‌سنج، «ایستادن» فقط یک حرکت فیزیکی نیست. پشت هر قدمی که بیمار دوباره برمی‌دارد، داستانی از تلاش، ناامیدی، امید و همراهی وجود دارد.

> *انسان را در سختی تنها نگذاریم.*

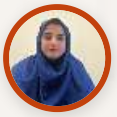
توانبخشی نیز سفری است

توانبخشی نیز سفری است از ناتوانی به توانستن؛ سفری که با همراهی معنا پیدا می‌کند. در این مسیر، افراد به یکدیگر کمک می‌کنند، خستگی دیگری را درک می‌کنند و گاهی بار یکدیگر را به دوش می‌کشند.

پیام عاشورا می‌تواند در رفتار روزمره ما نیز جاری باشد؛ در احترام به انسان، در دستگیری از دیگری، در وفاداری به مسئولیت، در حفظ امید و در ایستادن کنار کسی که مسیر دشواری را پشت سر می‌گذارد.

هوش مصنوعی و آینده علوم توانبخشی

آینده‌ای که از امروز شروع می‌شود

نویسنده
دکتر سهیلا عباسی · عضو هیئت علمی گروه فیزیوتراپی

هوش مصنوعی در درمان

مقدمه

«شاید تا چند سال پیش، صحبت از اینکه هوش مصنوعی بتواند در تشخیص، ارزیابی و توانبخشی بیماران نقش داشته باشد، بیشتر شبیه تصویری از آینده بود؛ اما امروز این آینده به بخشی از زندگی علمی و حرفه‌ای ما تبدیل شده است.»

«هوش مصنوعی به‌سرعت در حال ورود به حوزه سلامت است و علوم توانبخشی نیز از این تحول جدا نیست.»

از درمان یکسان به شخصی‌سازی‌شده

«یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های هوش مصنوعی، کمک به شخصی‌سازی توانبخشی است. دو بیمار ممکن است تشخیص مشابهی داشته باشند، اما سن، سطح فعالیت، قدرت عضلانی و شرایط روانی متفاوتی داشته باشند. هوش مصنوعی می‌تواند با تحلیل داده‌ها، به درمانگر در انتخاب مداخلات متناسب‌تر با هر فرد کمک کند.»

وقتی دوربین به ابزار ارزیابی تبدیل می‌شود

«فناوری‌های بینایی ماشین می‌توانند حرکات بدن را از طریق دوربین تحلیل کنند. این فناوری‌ها جایگزین ارزیابی بالینی متخصص نخواهند بود؛ بلکه چشم دیگری برای درمانگر هستند.»

توانبخشی از کلینیک به خانه می‌رود

«یکی از حوزه‌های تحت تأثیر هوش مصنوعی، توانبخشی از راه دور است. بیمار می‌تواند بخشی از تمرینات خود را در خانه انجام دهد و اطلاعات عملکرد او به‌صورت دیجیتال ثبت شود.»

هوش مصنوعی در کلاس درس

«دانشجویان می‌توانند از ابزارهای هوش مصنوعی برای جست‌وجوی علمی، خلاصه‌سازی مقالات، شبیه‌سازی موقعیت‌های بالینی و تمرین استدلال بالینی استفاده کنند.»

«هوش مصنوعی نباید جایگزین فکر کردن دانشجو شود. دانشجوی آینده باید بتواند سؤال خوب بپرسد، پاسخ هوش مصنوعی را نقد کند و بر اساس دانش تخصصی خود تصمیم بگیرد.»

چالش‌های اخلاقی

«حفظ حریم خصوصی بیماران، امنیت داده‌ها، خطاهای الگوریتمی، سوگیری داده‌ها و مسئولیت تصمیم‌های بالینی از جمله چالش‌هایی هستند که باید مورد توجه قرار گیرند.»

«آینده‌ای است که در آن انسانِ توانمند، از هوش مصنوعی برای توانمندتر کردن انسان دیگری استفاده می‌کند.»

دکتر سهیلا عباسی

اندیشه

یک سؤال برای دانشجویان امروز

«دانشجویانی که امروز در دانشکده توانبخشی تحصیل می‌کنند، احتمالاً در سال‌های آینده با فناوری‌هایی کار خواهند کرد که هنوز بسیاری از آنها وارد زندگی روزمره ما نشده‌اند.»

«بنابراین شاید بهترین سؤال برای نسل آینده این نباشد که: «آیا هوش مصنوعی وارد توانبخشی خواهد شد؟»»

> *«من به‌عنوان یک متخصص توانبخشی، چگونه می‌توانم از هوش مصنوعی برای ارائه مراقبتی دقیق‌تر، انسانی‌تر و مؤثرتر استفاده کنم؟»*

«آینده توانبخشی از همین امروز ساخته می‌شود؛ در کلاس‌های درس، در پژوهش‌ها، در کلینیک‌ها و در ذهن دانشجویانی که قرار است درمانگران فردا باشند.»

– پایان بخش اندیشه –

برای آن‌که دوباره برخیزد

۲۷ شهریور · روز شعر و ادب فارسی

دستی گرفت دستِ کسی را که **خسته** بود،
درمانگر آمد و گفت: «**هنوز راهی هست**.»

پایی که سال‌ها زِ رفتن بازمانده بود،
با اولین قدم، به هوای فردا نشست.

گفتند: «نمی‌شود» و او باز هم تلاش کرد،
یک لحظه ایستاد و جهان را نفس کشید.

هر بار اگر زمین خورد، از نو بلند شد،
هر بار درد داشت، به امیدش دل سپرد.

اینجا توانبخشی، فقط تمرین نیست؛
گاهی دوباره ساختنِ یک زندگی‌ست.

گاهی میان درد، چراغی روشن است،
گاهی امید، ساده‌ترین شکلِ درمان است.

یک دست، یک نگاه، کمی صبر و مهربانی،
گاهی تمام آن چیزی‌ست که بیمار می‌خواهد.

فیزیوتراپیست، کاردرمانگر، گفتاردرمانگر،
هر یک کنار انسان، در جست‌وجوی توان‌اند.

تا آن‌که روزی بیمار، بی‌کمک بگوید:
«من می‌توانم...
خودم دوباره راه می‌روم.»

> *«و آن روز، درمانگر فقط شاهدِ یک حرکت نیست؛ شاهدِ تولد دوباره‌ی امید است.»*

— به مناسبت روز شعر و ادب فارسی · ۲۷ شهریور —

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی،درمانی کرمانشاه
دانشکده علوم توانبخشی

فصلنامه علمی تخصصی
جریان زندگی

«علم، اخلاق و مهارت؛ سه رکنی که آینده‌ی توانبخشی را می‌سازند.»

«امید، در دست‌های ماست.»

مدیر مسئول: دکتر سهیلا عباسی
سردبیر: هومن رحمانی
گرافیست: آروین شریفی

فیزیوتراپی | کاردرمانی | گفتاردرمانی

هیئت تحریریه

مدیر مسئول: دکتر سهیلا عباسی

سردبیر: هومن رحمانی

گرافیست و صفحه‌آرا: آروین شریفی

با تشکر ویژه از تمامی اساتید، اعضای هیئت علمی و دانشجویانی
که در تهیه‌ی این شماره با ما همکاری داشتند.